

Kehitysneuvola

Apua ja tukea alle kouluikäiselle lapselle ja hänen perheelleen

Jos lapsesta herää huoli

Kehitysneuvolassa

saa apua ja tukea

Kehitysneuvola on tarkoitettu alle kouluikäisille lapsille, joiden kehityksestä ja oppimisesta herää huolta kotona, neuvolassa tai varhaiskasvatuksessa.

Kehitysneuvolan asiakkaaksi ohjaudutaan neuvolan, varhaiskasvatuksen erityisopettajien tai muiden erityistyöntekijöiden lähetteellä, kun on tarve selvittää lapsen kehitykseen liittyviä ongelmia.

Huolenaiheet voivat liittyä:

• kehityksen viivästymiseen

• keskittymisen vaikeuksiin, ylivilkkauteen, tarkkaamattomuuteen (ikätaso huomioiden)

• oppimisen vaikeuksiin

• kommunikaation ja vuorovaikutuksen sekä kavereiden kanssa toimimisen vaikeuksiin.

Kehitysneuvolan työryhmä käsittelee saapuneita lähetteitä kerran kuukaudessa, suunnittelee lapsen tarvitsemat arvioinnit ja nimeää perheelle yhteyshenkilön.

Arviointien sisältö ja laajuus toteutetaan lapsen yksilöllisen tarpeen mukaan.

Käynnit kehitysneuvolassa pitävät sisällään vanhempien haastattelun, lapsen toiminnan havainnointia ja tehtävätoimintaa lapsen kanssa.

Vanhempien ja muiden lähihenkilöiden havainnot täydentävät arviointia oleellisesti.

Arviointijakso alkaa perheen ensikäynnillä / yhteisvastaanotolla, jolloin haastatellaan vanhempia ja tutustutaan lapseen.

Tämän jälkeen lapsella on yksilöllisiä käyntejä, joiden tarkoituksena on kehityksen eri osa-alueiden tarkempi arviointi.

Käynnit pitävät sisällään leikkiä, erilaisia testejä, lapsen havainnointia ja haastatteluja.

Pääsääntöisesti vanhemmat eivät ole läsnä lapsen yksilökäynneillä.

Vanhemmat saavat käyntien yhteydessä ohjausta ja neuvontaa.

Arvioinnin päätyttyä pidetään palautekeskustelu vanhempien kanssa. Tämä voidaan toteuttaa myös lääkärikäynnin yhteydessä kuntoutussuunnitelmaa laadittaessa.

Kuntoutussuunnitelma tehdään tarvittaessa ja sen tekee lääkäri yhteistyössä muiden asiantuntijoiden kanssa. Kuntoutussuunnitelmaa ei aina tehdä, vaan toteutetaan ohjauskäyntejä arjen avuksi.

Kehitysneuvolan työryhmä antaa suosituksia mahdollisista lapsen tarvitsemista tukitoimista. Voidaan myös suositella säännöllistä kuntoutusta kuten puhe-, toiminta- tai fysioterapiaa.

Kuntoutus toteutetaan joko omassa terveyskeskuksessa tai sitä haetaan KELAn tuottamana.

Tavoitteena on auttaa perhettä ja lähipiiriä tukemaan lapsen kehitystä, arjessa toimimista ja uuden oppimista.

Psykologin tutkimus

Psykologi arvioi lapsen kehitystasoa sekä tiedonkäsittelytoimintoja. Tiedonkäsittelyä ovat kielellinen ja näönvarainen päättely- ja oivalluskyky, muistitoiminnot, tarkkaavaisuus ja toiminnanohjaus. Psykologi myös havainnoi sosiaalisia taitoja, vuorovaikutusta ja kommunikaatiota.

Puheterapeutin tutkimus

Puheterapeutti arvioi kontakti- ja vuorovaikutustaitoja, puheen ymmärtämistä ja ilmaisua sekä suualueen motoriikkaa liittyen syömiseen, nielemiseen ja puheen tuottoon. Lapsen iän mukaisesti tarkastellaan lisäksi mm. keskittymistä, muistia ja kuullun hahmottamista sekä muita oppimisvalmiuksia.

Toimintaterapeutin tutkimus

Toimintaterapeutti arvioi lapsen leikkitaitoja, kokonais-, hieno- ja visuomotorisia valmiuksia, aistitiedon käsittelyä sekä näönvaraista hahmottamista. Tilanteessa havainnoidaan myös keskittymiskykyä, oppimista sekä vuorovaikutustaitoja.

Fysioterapeutin tutkimus

Fysioterapeutti arvioi lapsen toimintakykyä sekä liikkumisen valmiuksia ja mahdollisuuksia. Lapsen valmiuksiin vaikuttaa mm. ikä, kehon rakenne ja toiminnot, tasapaino, kehonhahmotus sekä asentojen, liikkeiden ja siirtymisen hallinta. Fysioterapia sisältää ohjauksen ja neuvonnan sekä mahdollisen terapian ja apuvälinetarpeen arvioinnin.

Lääkärin tutkimus

Lääkärin vastaanotolla arvioidaan lapsen kehityksen eri osa-alueita, esim. karkea- ja hienomotoriikkaa, puheen ja kielen kehitystä sekä sosiaalisia taitoja. Lisäksi arvioidaan lapsen yleistä terveydentilaa. Lääkärikäynnillä keskustellaan yhdessä vanhempien kanssa lapsesta ja hänen tilanteestaan sekä tutkimustuloksista.

Lääkärin tekemä diagnoosi ja kuntoutussuunnitelma perustuvat lääkärin arvion lisäksi lapsen lähi-ihmisten antamaan tietoon sekä terapeuttien ja psykologin arvioon.

Kuntoutussuunnitelma on voimassa rajallisesti ja seuranta-arviot ja päivitys tehdään kehitysneuvolassa.

Tarvittaessa lapsi voidaan ohjata erikoisairaanhoidon tarkentaviin tutkimuksiin.

Kouluiässä kuntoutussuunnitelma laaditaan kouluterveydenhuollossa.

Kehitysneuvolan työryhmä:

Lääkärit:
Heini Kiviranta
Riikka-Maaria Peltomäki
Psykologi
Anna Nieminen
Puheterapeutti
Anni-Liina Foudila
Siiri Lindblad
Toimintaterapeutit:
Kaisa Voutilainen ja Anna Hämäläinen
Fysioterapeutti
Heidi Manninen
Konsultoiva avopediatri
Johanna Uitti